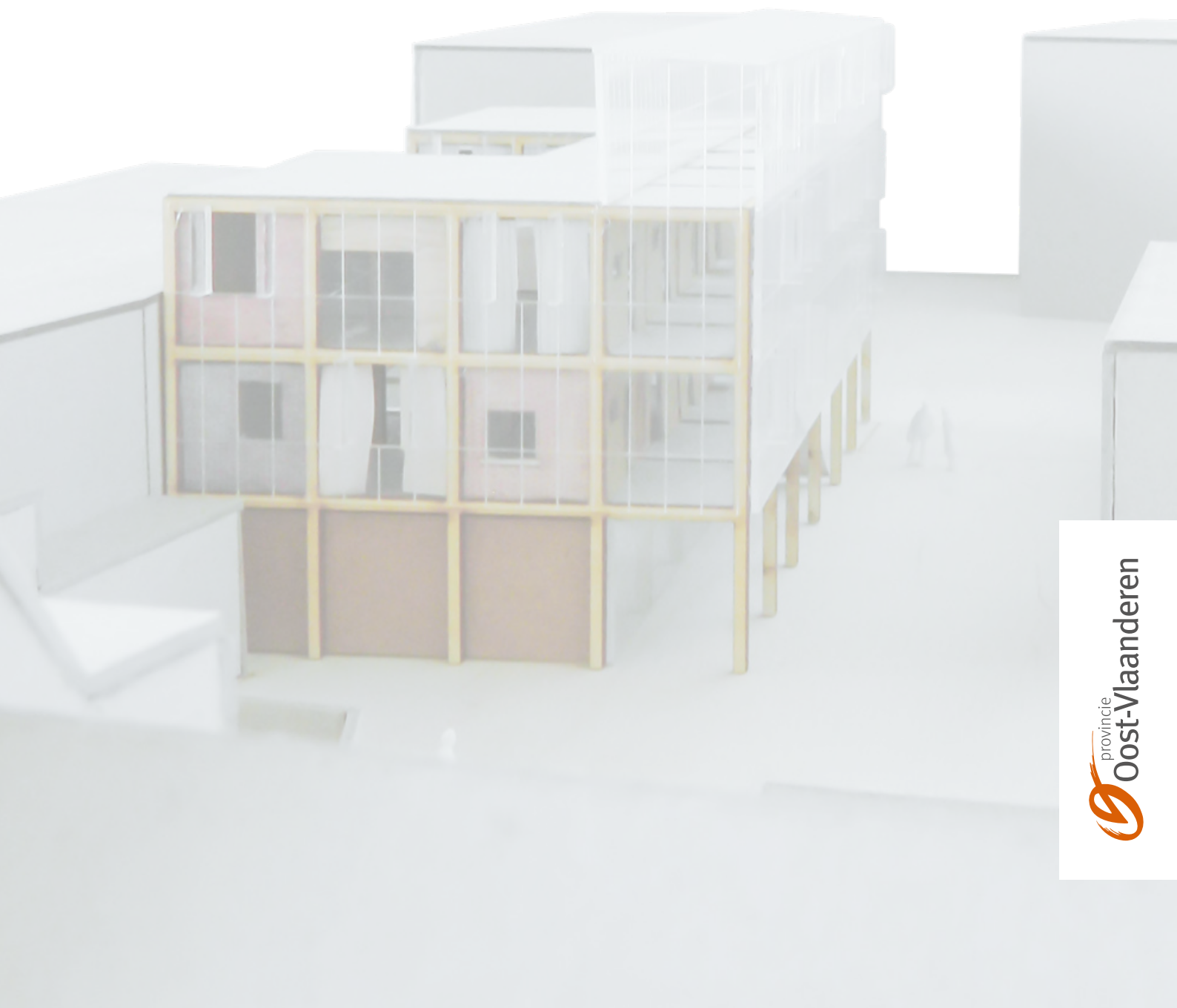

Experimentele woonprojecten 2013-2018

Voorwoord

Beste lezer,

Het grondrecht wonen staat voor meer mensen onder druk. Op 15 jaar zijn de prijzen van woonhuizen en appartementen zo goed als verdubbeld. Veel gezinnen lenen meer en langer om de toegenomen kost voor een eigen woning te betalen. De groep mensen die moeilijk toegang krijgt tot betaalbare en kwalitatieve woningen groeit door de spectaculaire stijging van grond- en woningprijzen en de toenemende huurprijzen. Ook voldoet de kwaliteit van een derde van de woningen in Oost-Vlaanderen niet aan de Vlaamse wooncode. Nieuwe woonvormen zijn nodig om betaalbaar en kwalitatief wonen mogelijk te maken voor een grote groep.

Een aantal maatschappelijke tendensen zetten aan tot meer variatie op de woonmarkt. In onze participatiesamenleving ontstaan op schaal van kernen of wijken nieuwe types van solidariteit tussen mensen die zich verenigen in wooncoöperaties en bouwgroepen. Het klassieke eigenaarschap krijgt een andere invulling. Gemeenschappelijk wonen wordt op verschillende manieren uitgetoet. De vermaatschappelijking van de zorg stimuleert zowel particulieren als organisaties om aangepaste woonvormen te ontwikkelen voor kansengroepen. De verzadiging van het wegennetwerk, de afkondiging van de betonstop en de invoering van passiefnormen zetten lokale besturen, huisvestigingsactoren en bouwpromotoren aan om te werken aan de kwaliteit, leefbaarheid en duurzaamheid van bestaande woonomgevingen.

De Provincie Oost-Vlaanderen wil innoverende antwoorden op herkenbare woonnoden stimuleren, ondersteunen en verbreiden. Dit gebeurt via de projectsubsidie experimentele woonprojecten in Oost-Vlaanderen. De projectsubsidie omvat een financiële toelage en procesbegeleiding door de dienst Wonen. De impact op ruimte en milieu wordt gescreend en daar waar mogelijk verbeterd. Deze bundel biedt een overzicht van de gesubsidieerde projecten tijdens de legislatuur 2013-2018. Je ontdekt meer over de verscheidene woonoplossingen, resultaten en het gelopen proces. Via deze weg wil de Provincie de opgebouwde expertise delen, concrete instrumenten verspreiden en nieuwe initiatieven inspireren.

Eddy Couckuyt
Gedeputeerde voor wonen

Inhoudstabel

Gemeenschappelijk wonen	4
Cohousing Clementwijk, Sint-Niklaas	5
Paterssite Interwaas, Sint-Niklaas	7
Cohousing Bijgaardehof, Gent	8
Inclusiewoning voor vluchtelingen in cohousingproject Biotope, Gent	9
Inclusiewoning voor mensen met een beperking in cohousinggroep Jean Inclusie, Gent	10
Codak, Gent	12
Hospitawonen 55+, Gent	14
Aangepast wonen voor bijzondere doelgroepen	16
Nieuwe woonvormen met aandacht	16
Bijs vzw, Sint-Niklaas	17
- Villa Vief, Lokeren	18
- Gewoon-wijs! Gent	18
Rewind – Het Pandschap, Gent	19
Begeleid doorgangswonen, Evergem	20
Project leegstand Oost-Vlaanderen	21
Convent 22, Gent	22
Cohousing voor personen met MMPP, Lede	23
- Aangepast wonen voor psychisch kwetsbare bewoners, Eeklo	23
- Studio Steenaarde, Gent	23
- Doorgangswoningen voor erkende vluchtelingen, Oudenaarde	23
- Samenhuizen Heirbrug, Lokeren	23
Inclusief wonen, Mozaïek	24
Steunpunt Woon, instrument wonen	25
Cohousing in de bijzondere jeugdzorg, Gent	26
- Oefenstudio's jong volwassenen, Lokeren	26
Woonoplossingen voor senioren	27
Aangepast wonen met behulp van ADlife, Sint-Niklaas	28
Mobiele mantelzorgwoning, Gent	29
- Zorg voor senioren met zorgbehoevende partner, Zomergem	29
Een eigen huis met toekomst, Aalst	30
Groepswonen voor senioren, Gent	31
Nieuwe woonomgeving voor bijzondere doelgroepen	32
Inclusief wonen in Deinze	33
- Veilige thuis, Deinze	33
Gemengde zorgsite Molenhoeve, Merelbeke	34
't Eigennest, Buggenhout	35
- Zorgstudio's De Bron, Zottegem	35
Leefbare en duurzame wijken	36
De buurt en het landschap als drager van wonen, Wichelen	37
Labland, Gent	39
Prinskouter, een duurzame wijk op maat, Ronse	40
- Afvalhulp bij kwetsbare gezinnen, Som vzw	41
Verstaanbare communicatie voor sociale huurders in Gent, WoninGent	42
Community Land Trust, Gent	44
Buurt voor het leven, Cauterhoek, Kruike	46

Gemeenschappelijk wonen

Gemeenschappelijk wonen is een woonvorm:

- die een sociale meerwaarde biedt in een gebouw of gebouwencomplex;
- die wonen als hoofdfunctie heeft;
- die uit meerdere woonegelegenheden bestaat;
- waarbij minimaal twee huishoudens op vrijwillige basis minimaal één ruimte delen;
- waarbij elk huishouden over minimaal één private ruimte beschikt;
- en de bewoners gezamenlijk instaan voor het beheer.

In de provincie Oost-Vlaanderen zijn verschillende innovatieve gemeenschappelijke woonprojecten. Een kerk wordt omgetoverd tot een gemeenschappelijke ruimte, mensen met een beperking of vluchtelingen krijgen een plaats in een cohousingproject.

Mobiliteit speelt een belangrijke rol in veel van deze projecten. De bewoners zetten in op autodelen of autoluwe straten. Gemeenschappelijke fietsenstallingen bieden een overdekt plekje voor tweewielers en bakfietsen. De gemeenschappelijke tuinen stralen rust uit te midden van de stad en laten toe dat kinderen veilig spelen. Een wijkcentrum of andere dienstverlening is ingebed in de buurt. Er is écht aan alles gedacht.

Gemeenschappelijk wonen staat niet langer in het beginstadium. Sommige projecten zijn zo groot dat er tot 3 cohousing groepen of bewonersgroepen samen in het project stappen. Wie brengt de bewoners samen? Hoe gaat men om met (gedeelde) verantwoordelijkheden? Hoe gaat het op juridisch vlak?

Cohousing Clementwijk

vzw Cohousing Waasland

'Wij wilden als buren meer betekenen voor elkaar. Meer dan alleen een occasionele 'goeiendag' over de haag. Wij willen de schaarse groene omgeving delen met de buren. Alle kleine tuintjes samen, één tuin met zo veel meer mogelijkheden. Een diversiteit van gezinssituaties die elkaar mooi aanvullen, een 'antidote' tegen vereenzaming, een 'drug' tegen burn-out.'

Inhoud

Dit woonproject is innovatief omdat het gebaseerd is op drie samenhangende dimensies: een sociale, een ecologische en een financiële:

- De sociale dimensie: Het project biedt de bewonersgroep tijd en ruimte om te groeien tot een diverse gemeenschap van uiteenlopende leeftijden en gezinssamenstellingen. Participatie staat centraal.
- De ecologische dimensie: Het project ontwikkelt een bouwproject in eigen beheer, waarbij aandacht is om bewust en spaarzaam om te gaan met de beschikbare ruimte, grondstoffen en energie. Zonder tussenkomst van een projectontwikkelaar, bracht het project mensen samen om 22 wooneenheden en een gezamenlijk gebouw/paviljoen rond een gemeenschappelijke tuin te bouwen (passief) met ecologisch verantwoorde bouwmaterialen.
- De financiële dimensie: Het project zocht naar een financieel draagbaar plan voor alle leden. Dit is mogelijk door de begeleiding van een notaris die gespecialiseerd is in innoverende woonvormen. Vzw Samenhuizen bracht eveneens de financiële valkuilen bij deze vorm van samenwonen in beeld.

Knelpunten

Cohousing biedt geen 100% juridische dekking. De bewoners moeten een Vereniging van mede-eigenaars of VME-structuur opzetten om de gemeenschappelijke delen te beheren, maar dit biedt geen volledige garantie.

Andere knelpunten zijn:

- Opstart en vorming van een groep.
- Inbedding van nutsvoorzieningen: apart of gemeenschappelijk, toepasbaarheid van subsidies en certificatiesystemen ...

De Vlaamse Regering besliste op 12 januari 2018 dat dit project als 'Proefomgeving experimentele woonvormen' een uitzondering krijgt op de Vlaamse toewijzingsregels.

Betrokken partners

- Vzw Samenhuizen: inzetten van deskundigheid op vlak van cohousing, in contact brengen met andere cohousingprojecten in Vlaanderen.
- Notaris Jo Debyser: inzetten van juridische expertise om de woning wettelijk aan te kunnen kopen, en voorzien van een zo goed mogelijk sluitend contract voor de bewoners.
- Stad Sint-Niklaas: ondersteunende partner in communicatie.
- Architecten BLAF en Denc-studio en aannemers G-Build en Lab15: flexibel in het werken met een grote groep van bouwheren.

Beschikbare expertise

Vzw Cohousing Waasland beschikt over volgende expertise:

- Ervaring met passiefbouw.
- 'Cohousing' syndicus methodiek (work in progress).
- Organiseren van infomomenten, opendeurdagen ...
- Vergadermethodiek om tot consensus te komen.
- Structuur van werkgroepen en communicatietechnieken om beslissingen te nemen binnen deze werkgroepen.
- Excelbestand om na te gaan of het woonproject financieel haalbaar is voor de potentiële buur/ bewoner.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Vzw Cohousing Waasland ontving 75 000 EUR in 2016. De subsidie is ingezet om de dure energievoorzieningen betaalbaar te maken.

ADRES PROJECT

Wenenstraat 1 - 9100 Sint Niklaas

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

info@cohousingwaasland.be
tel. 0485 86 59 29

WEBSITE

www.cohousingwaasland.be
www.clementwijk.be

VIDEO'S

Video Confederatie Bouw
https://www.youtube.com/watch?v=jo_MYBZLt2Y&t=57s
Video Netwerk duurzame mobiliteit
<https://vimeo.com/245178006>

Paterssite

Interwaas

Inhoud

De stad Sint-Niklaas kreeg de kans de volledige Paterssite te verwerven toen de kerk is ontwaard in 2014. De site leent zich perfect voor een inbreidingsproject voor alternatieve woonvormen.

De Paterssite is een innovatief woonproject:

- De kerk is omgevormd tot een gemeenschapscentrum.
- Het voormalige klooster maakt plaats voor 2 woonvleugels met een publieke buurttuin.
- Van de 40 woonunits is ongeveer 1/3e voorzien voor sociaal wonen, 1/3e voor cohousing en 1/3e voor cohousing voor ouderen.

Knelpunten

Eén van de grote knelpunten van dit project is de betaalbaarheid versus de hoge duurzaamheidseisen. Het project geeft verder aan dat het een echte evenwichtsoefening is om de timing van alle betrokken partners op elkaar af te stemmen.

De huisvestingsmaatschappij hangt af van opgelegde termijnen. De particuliere bewoners kunnen sneller vooruit dan de stad en de sociale huisvestingsmaatschappij.

Betrokken partners

- Stad Sint-Niklaas.
- Interwaas: de projectregie.
- 'Gemeengoed': staat in voor begeleiding en vorming van de groep die wil cohousen.

Beschikbare expertise

Interwaas beschikt over volgende expertise:

- Juridische aspecten: Interwaas laat zich bijstaan door GD&A advocaten die de juridische vormen van samenwonen en de overheidsopdrachten rond het project adviseren.
- Complexe ontwerpen over het cohousing gedeelte, en de Paterssite zelf.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Interwaas ontving een subsidie van 42 000 EUR in 2017. Hiermee is een begeleider aangesteld om potentiële cohousers op te volgen.

ADRES PROJECT
Hoek Truweelstraat
Leopold II Laan - 9100 Sint-Niklaas

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER
Interwaas Sint-Niklaas

WEBSITE
www.cohousingpatershof.be

Cohousing Bijgaardehof sogent

‘Onze organisatie bleef vragen krijgen naar geschikte locaties voor gemeenschappelijk wonen. Dit gaf de doorslag om volledig in te zetten op deze gemeenschappelijke woonvorm, gecombineerd met een functie gericht op de buurt.’

Inhoud

In Sint-Amandsberg krijgt de voormalige Malmarfabriek een nieuwe bestemming als collectief woonproject. In ‘Bijgaardehof’ komen 59 woonunits en een wijkgezondheidscentrum. Dit maakt het Bijgaardehof het grootste cohousingproject van België. Sogent begeleidde de toekomstige bewoners intensief bij de plannen voor hun nieuwe thuis.

Bijgaardehof is een innovatief woonproject:

- De schaal: De totale oppervlakte van de fabriek, voorbehouden voor de woonontwikkeling, bedraagt 5 000 m². Het deel van het gebouw dat aansluit op het Bijgaardepark maakt plaats voor een uitbreiding van dat park. Deze uitbreiding bedraagt 2 000 m².
- Participatie is sterk aanwezig binnen dit project. Elke cohousinggroep heeft zijn eigen accenten en deelt gemeenschappelijke ruimtes. Ook over de groepen heen worden ruimtes gedeeld, zoals een polyvalente ruimte, een parking ... Rond de centrale binnentuin worden drie nieuwe gebouwen ingepast voor drie cohousinggroepen:
 - Cohousing groep Wijgaard biedt ruimte voor 25 gezinnen.
 - Cohousing groep De Spore biedt ruimte voor 15 gezinnen.
 - Cohousing groep Biotope biedt ruimte voor 19 gezinnen.
- Alle woningen op de site zijn BEN-woningen, wat betekent dat ze bijna-energie neutraal zijn. In Bijgaardehof is de energievoorziening collectief én hernieuwbaar.
- Ecologie krijgt sterke aandacht. In de kelder van de Malmarfabriek leeft een kolonie vleermuizen. Deze diertjes zijn erg zeldzaam en Europees beschermd. Om te verzekeren dat de vleermuizen tijdens en na de bouw van het cohousingproject hun weg vinden naar de kelders, is een ecooloog bij het dossier betrokken.

©BOGDAN & VAN BROECK, NEY & Partners, VK Engineers, LAND landschapsarchitecten

Knelpunten

Het financieren van een coördinator. Het aanstellen van zo'n coördinator is net van cruciaal belang om het project te doen slagen binnen de vooropgestelde timing.

Betrokken partners

- Stad Gent: subsidies voor energie.
- Trizone in samenwerking met Space-Lab: projectcoördinatie tot uitwerking masterplan.
- Bogdan & Van Broeck Architects.

Beschikbare expertise

Projecthouders kunnen bij sogent terecht voor:

- Methodieken
- Algemene projectopzet en -opbouw

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Sogent ontving 60 000 EUR subsidie in 2016.

De subsidie is aangewend om:

- een externe professionele hoofdcoördinator aan te stellen om de bewonersgroep te begeleiden en de -organisatie en procescoördinatie op zich te nemen tijdens de opmaak van het masterplan.
- een masterplan op te maken waarbij de wensen en ideeën van de toekomstige bewoners vertaald zijn.

ADRES PROJECT

Dendermondsesteenweg - 9000 Gent

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Sogent - Voldersstraat 1 - 9000 Gent

WEBSITE

www.sogent.be/projecten/cohousing-bijgaardehof

Inclusie woning voor vluchtelingen in cohousing project Biotope

Cohousing Biotope vzw

‘Wij wilden binnen het cohousingproject tegemoet komen aan een maatschappelijke nood, namelijk het integreren van een inclusiewoning voor vluchtelingen.’

Inhoud

Het project werkte de condities uit voor een inclusiewoning voor vluchtelingen.

Knelpunten

Onzekerheid over het vinden van middelen om de unit aan te kopen.

Betrokken partners

- De groep Heim.
- Wooncoop: voor de financiële montage van het project.
- Vluchtelingenwerk Vlaanderen.

Beschikbare expertise

Biotope beschikt over volgende expertise:

- De juridische expertise: de overeenkomsten tussen partners zijn bruikbaar voor gelijkaardig opstartende initiatieven.
- De methodiek: gelinkt aan het democratisch beslissingsmodel dat Biotope hanteert.
- Een draaiboek: loopt parallel met de evolutie van de bouw die in 2019 opstart.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Cohousing Biotope kreeg 11.000 EUR subsidie in 2017.

Deze middelen zijn belangrijk voor het project omdat:

- het meer gewicht geeft aan het project, waardoor meer faciliteiten voor nieuwe financiering ontstaan.
- de Provincie Oost-Vlaanderen de mogelijkheid biedt om naar beleidsbeïnvloeding te werken en dat zeer belangrijk is voor het project.

ADRES PROJECT

Cohousing Biotope - Dendermondsesteenweg - 9000 Gent

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

De Buck Patrick
tel. 0487 905 259

WEBSITE

www.biotopecohousing.be

Jean inclusie Cohousinggroep Jean

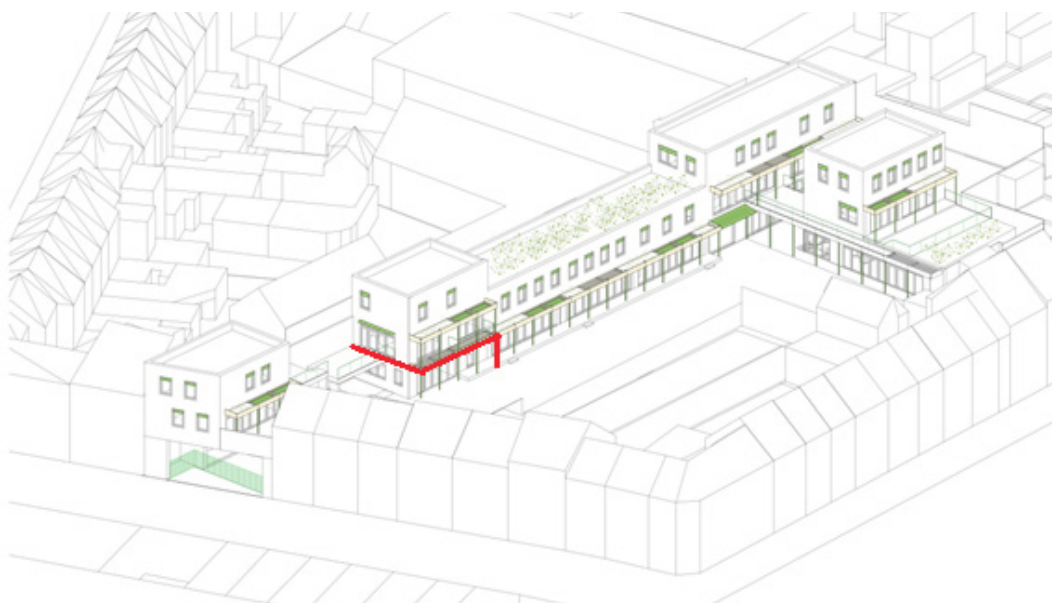
'Vanuit eigen professionele én persoonlijke ervaringen waren wij ons erg bewust van het prangende woonprobleem voor de doelgroep van mensen met een beperking. De wachtlijsten voor aangepaste woonvormen zijn ontzettend lang en er zijn weinig oplossingen-op-maat mogelijk.'

Inhoud

Cohousinggroep JEAN richtte vzw Jean Inclusie op voor de realisatie van een inclusie wooneenheid binnen hun bestaande cohousinggroep. Het betreft een kwalitatieve (72 m²), rolstoeltoegankelijke en bijna-energieneutrale (BEN) wooneenheid met bijhorende gemeenschappelijke delen.

Jean Inclusie is een innovatief woonproject:

- Het bedt een inclusiewoning in, in een cohousingproject. Vzw Jean Inclusie wil pionierswerk verrichten omdat deze woonvorm tegemoet komt aan een belangrijke maatschappelijke nood.
- De inclusiewoning zal verhuurd worden via het Sociaal Verhuurkantoor Gent. Dit garandeert een betaalbare woning voor mensen met een laag inkomen en een objectieve toewijzing en bijkomende huurbegeleiding.
- De bewoners van de inclusiewoning maken evenwaardig deel uit van cohousinggroep Jean. Alle gezinnen engageren zich om de persoon/het koppel te ondersteunen. De ondersteuning is op maat en heeft als doel de participatie van de bewoners van de inclusie unit zoveel mogelijk te bevorderen.

Situering van de inclusie wooneenheid

Knelpunten

- Het financiële plaatje voor de inclusiewoning. Vzw Jean verkende pistes met investeerders, maar dit leverde niets op. Het project vond bijkomende financiering via de subsidie van de Provincie Oost-Vlaanderen en via persoonlijke financiering van een gezin met affiniteit voor het project.
- De regelgeving op verschillende bestuurlijke niveaus is op dit moment niet aangepast aan deze experimentele woonvorm.

Betrokken partners

- Stadsontwikkelingsbedrijf Gent (sogent) selecteerde Cohousinggroep Jean (begin 2015) om hun cohousingproject met inclusie te realiseren op de site in Sint Amandsberg.
- Sociaal Verhuur Kantoor (SVK) Gent: toewijs van de kandidaat bewoner.
- Vzw OBRA|BAKEN: ondersteuning aan mensen met een beperking die zelfstandig (willen) wonen.
- Ook Buurtcentrum Stad Gent, Oude Pastorij en vzw SIVI (een vereniging waar armen het woord nemen) zijn betrokken.

Beschikbare expertise

Cohousinggroep Jean beschikt over volgende expertise:

- Definitieve, vergunde bouwplannen.
- De visietekst rond inclusief wonen en cohousen.
- Een overzicht van partners voor financiering.
- Een folder over het project om maatschappelijke investeerders te benaderen.
- De notariële akte met daarin de (juridische) principes die essentieel zijn voor cohousen met een inclusiewoning.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Jean Inclusie kreeg 11 000 EUR in 2017.

De subsidiëring maakt het mogelijk om de inclusiewoning aan een sociaal tarief te verhuren.

ADRES PROJECT

Jean de Bethunestraat 7/9 - 9040 Sint Amandsberg

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Lieselot Willems - lieselot.willems@gmail.com

Minne Dewitte - minne_dewitte@hotmail.com

Leefruimte van de inclusie wooneenheid

Codak Gent

Dienst Wonen – Stad Gent

'De nood aan betaalbaar wonen gecombineerd met een voorbeeldrol om experimenteel te bouwen. Collectief, compact en coöperatief.'

Inhoud

Het Codak-project realiseert een betaalbaar compact wooncomplex met collectieve voorzieningen in coöperatief beheer. Het omvat het ontwerp, de bouw, de verhuur, het beheer en het onderhoud van het wooncomplex.

Codak is een innovatief woonproject:

- De woningen en het wooncomplex worden duurzaam, maximaal energiebesparend en betaalbaar verbouwd. De compacte afmetingen, de slimme indeling van de woningen én dichte inplanting in de ruimte realiseert Codak Gent woningen voor maximaal 100 000 EUR (BTW, erelonen, levering en plaatsing inclusief).
- De woningen worden modulair opgebouwd en in ateliers geprefabriceerd. De assemblage gebeurt in situ, waardoor de woningen op zeer korte termijn geproduceerd en geassembleerd worden.

- Het collectieve karakter van het wooncomplex zal tot uiting komen in het functioneel samenvoegen van technische (verwarming, afval, regenwater, ...) en huishoudelijke (wasserette, atelier, logeerstudio, ...) installaties en ruimtes. Door optimaal gebruik te maken van deze collectieve mogelijkheden wordt de oppervlakte en de prijs van de woningen gedrukt.
- De woningen zullen worden beheerd door een coöperatieve vennootschap van bewoners, burgers en investeerders en verhuurd via het sociaal en stedelijk verhuurkantoor. Bewoners huren de woning. Ze kunnen geen woning kopen, wel aandelen in de vennootschap verwerven.
- Naast flexibele verhuismogelijkheden bieden een aantal woonunits de mogelijkheid om de woningen uit te breiden met een extra unit, afhankelijk van de gezinssamenstelling en de woonbehoeften.

Knelpunten

- Keuze van de site en de schaalgrootte: relatie met de omgeving, voldoende schaalgrootte om de financiële haalbaarheid te bewaren.
- Keuze van de doelgroep: voor wie bouw je? Op dit moment onderzoekt stad Gent dit verder.
- De betaalbaarheid: hoe kan je alles organiseren om de uiteindelijke huurprijs zo laag mogelijk te houden?
- Onaangepaste regelgeving, vooral op vlak van stedenbouwkundige voorschriften.
- Noodzaak van een gecoördineerd stedelijk reglement met betrekking tot experimenteel bouwen en wonen.
- Door de beslissing van de Vlaamse regering op 12 januari 2018 is dit project als Proefomgeving experimentele woonvormen erkend, waardoor het uitzonderingen mag maken op de Vlaamse regelgeving wat betreft oppervlakenormen en toewijzingsregels.

Betrokken partners

- Sogent
- Dienst Stedenbouw
- Cohousing Projects
- Participatie Maatschappij Vlaanderen
- OCMW Gent
- Architectuurwijzer
- Revive
- Gentse stadsbouwmeester
- Labland
- Wooncoop
- Domus Mundi

Alle bovenstaande partners komen samen in de stuurgroep, die als ijkpunt dient. Tijdens de stuurgroep bespreekt men de stand van zaken. Alle partners worden betrokken in het proces.

Beschikbare expertise

Dienst wonen van Stad Gent bundelt en centraliseert alle kennis.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Codak kreeg 70 000 EUR subsidie in 2017 voor de coördinatie. De subsidie wordt verlengd in 2018.

ADRES PROJECT

Terreinen VZW Ateljee Meulestede
(tussen Meulestedekaai & Meulesteedsesteenweg)
9000 Gent

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Dienst Wonen – Stad Gent, Project Codak
Projectleider: Stefaan Keirse
tel. 09 266 74 08
stefaan.keirse@stad.gent

WEBSITE

[www.stad.gent/wonen-verbouwen/taskforce-wonen/
concrete-realiserings-en-toekomstplannen/codak-een-project-
met-betaalbare-huurappartementen](http://www.stad.gent/wonen-verbouwen/taskforce-wonen/concrete-realiserings-en-toekomstplannen/codak-een-project-met-betaalbare-huurappartementen)

Hospitawonen 55+

Stad Gent – Dienst Wonen en OCMW Gent

‘Er is een tekort aan betaalbare woningen in Gent. Wij zien bij eigenaar-bewoners van 55 jaar en ouder dat er een onderbezetting van hun woningen is. Bovendien zijn het net deze mensen die in meer of mindere mate nood hebben aan ondersteuning/aandacht.’

Inhoud

Het project probeert een deel van het huis van eigenaar-bewoners van 55-plus te verhuren aan huurders die het moeilijk hebben op de huurmarkt. Hospitawonen is op deze manier een unieke samenwoonvorm die een win-win situatie wil creëren voor huurder en hospitaverhuurder.

Dit woonproject is innovatief:

- Hospitawonen realiseert een efficiëntere bezetting van het patrimonium en maakt zo betaalbaar wonen mogelijk voor huurder en verhuurder.
 - Veel alleenstaanden zijn op zoek naar een betaalbare kwalitatieve woning.
 - Veel woningen zijn momenteel onderbezet, vooral bij 55-plussers.
- Het sociale aspect van hospitawonen kan vereenzaming van huurder en verhuurder tegengaan. Het project ‘hospitawonen 55+’ speelt actief in op de tendens dat ouderen uit eigen wil of uit noodzaak langer thuis wonen.

Het project liep in de periode november 2014 tot mei 2016. Volgende aspecten zijn uitgewerkt:

- Opmaak, uitvoeren en bijsturen communicatieplan.
- Uitwerken methodiek matching huurder-verhuurders en registratiesysteem.
- Verhelderen van de gevolgen van hospitawonen op het inkomen en de fiscaliteit van huurder en verhuurder.
- Maatschappelijk draagvlak creëren voor de woonvorm en drempels voor hospitawonen naar boven brengen.
- Beleidsuggesties formuleren naar hogere overheden om hospitawonen structureel in te bedden.

De projectmedewerker zet actief in op:

- het motiveren en werven van verhuurders en huurders.
- uitwerken van de methodiek en registratie van de contacten en kandidaten.
- geven van informatie en advies op maat aan -verhuurders en kandidaat-huurders.
- ondersteunen van kandidaat-verhuurders bij het opmaken en indienen van hun stedenbouwkundige aanvraag.
- screenen en matchen van kandidaten, voeren van bemiddelingsgesprekken met als doel hospitasituaties tot stand te brengen.
- samenwerken met relevante welzijns- en hulpverleningspartners.
- geven van infomomenten en voordrachten over hospitawonen.
- verdere bekendmaking van het project en de woonvorm hospitawonen.

Knelpunten

- Er is veel interesse in hospitawonen, maar er zijn een beperkt aantal matches binnen dit project. De verhuurders kiezen een huurder die ze zelf kennen boven een ‘onbekende huurder’. Hierdoor zijn een aantal eigenaars door de projectmedewerker geholpen, maar zijn ze niet in het project gestapt wegens geen vraag naar woonbegeleiding en/of hulp bij het zoeken naar een huurder.
- Geïnteresseerde eigenaars ervaren bijkomende drempels en haken vaak af. Het is belangrijk om deze drempels in kaart te brengen en weg te werken.
- Er bestaat een ‘grijs circuit’ aan burgers die aan hospitawonen doen zonder hiervoor een vergunning aan te vragen of dit aan te geven. Dit komt vermoedelijk door volgende drempels:
 - Aanvragen stedenbouwkundige vergunning.
 - Fiscale impact van hospitawonen.
 - Financiële impact voor huurder en verhuurder.

Betrokken partners

Het project kent een weloverwogen structuur met duidelijke rollen, functies en taken.

- Coördinatie: Projectcoördinator Stad Gent & CO-projectcoördinator OCMW Gent.
- Stuurgroep: OCMW, Sociale Dienstverlening, Ouderenzorg, Themawerking en Wonen, Provincie Oost-Vlaanderen, Stad Gent.
- Klankbordgroep: Stad Gent, OCMW Gent, CAW Oost-Vlaanderen, regio Gent-Eeklo, Provincie Oost-Vlaanderen, Samenhuizen vzw, Welzijnsoverleg Regio Gent, Stedelijke Woonraad Gent, Huurdersbond Oost-Vlaanderen, Verenigde eigenaars, Hospitahuurder, Hospitaverhuurder, Seniorenraad Gent, Studentenambtenaar Gent.
- Stagiair Bedrijfsmanagement – Toegepaste Fiscaliteit.

Beschikbare expertise

- Stad Gent beschikt over volgende expertise: Excel-document dat simuleert wat het effect is van hospitawonen op de individuele situatie van eigenaar-bewoners.
- Delen van ervaringen en informatie van Stad Gent met andere steden en gemeenten (Genk, Aalst, Turnhout, Wevelgem, ...).

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

De stad Gent kreeg 25 000 EUR subsidie in 2014 en 50 000 EUR subsidie in 2015.

De middelen zijn aangewend om een projectleider aan te stellen.

ADRES PROJECT

Stadsbestuur Gent – Dienst Wonen
Botermarkt 1 – 9000 Gent

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Annemie Van Hoecke

WEBSITE

www.stad.gent/deeluwhuis

gent: woonstad

HOSPITA WONEN

**BENT U 55 JAAR OF OUDER?
HEEFT U EEN KAMER VRIJ?**
Wij zoeken voor u een geschikte huurder!

MEER INFORMATIE
0471 35 44 11
wonen@stad.gent
stad.gent/hospitawonen

Aangepast wonen voor bijzondere doelgroepen

Nieuwe woonvormen met aandacht

Het woonlandschap wordt complexer. Bijzondere doelgroepen woonden vroeger gewoon thuis of in een voorziening. In de tweede helft van de 19e eeuw ontstonden allerlei tussenvormen, waarbij woon- en zorgfuncties gecombineerd werden. In de woonzorgsector ontwikkelden verschillende vormen van opvang en begeleid wonen, vaak gekoppeld aan Federale en Vlaamse erkenningsvormen en sectorale subsidiestelsels.

De Vlaamse Regering zette begin 2017 een ingrijpende hervorming in met de invoering van de persoonsvolgende financiering. Deze vorm van financiering kent zorgbudgetten rechtstreeks toe aan individuen in plaats van aan instellingen. Zo ontstaan nieuwe mogelijkheden op het vlak van wonen. Bouwgroepen, vzw's en ook cvba-so's spelen in op de woonneed van personen met een beperking. Ze zoeken oplossingen voor jongeren die de bijzondere jeugdzorg verlaten of helpen patiënten en daklozen die een tijdelijke woonoplossing zoeken in afwachting van de doorstroom naar de reguliere woonmarkt ...

In dit hoofdstuk lees je meer over woonvormen waarbij de zorgnood het uitgangspunt vormt van het woonconcept.

Experimenteel woonproject voor jongeren met een mentale en/of fysieke beperking

Bijs vzw

'Als ouders van kinderen met een beperking hebben we graag inspraak in de toekomst van ons kind. Zeker op het vlak van wonen maar ook op het vlak van verzorging en therapie.'

Inhoud

Bijs vzw is één van de 7 Vlaamse kleinschalige, collectieve woonvormen met dagbesteding voor kinderen met een beperking. In Bijs vzw leven voor het eerst kinderen en jongeren samen die leven met een ernstige tot zeer ernstige mentale en/of fysieke beperking. De bouw van het project ligt volledig in handen van de ouders van de bewoners. Het project is dan ook gefinancierd via een innovatief financieel model. De financiële middelen dankt Bijs vzw aan subsidies, sponsoring, fundraising en privé-financiering van de betrokken bewoners.

Bijs vzw is een innovatief woonproject:

- Bijs vzw biedt door zijn kleinschaligheid (max. 8 bewoners) een alternatieve woonformule die zich onderscheidt van de klassieke voorziening.
- Het gebouw maakt levenslang wonen mogelijk dankzij technische ingrepen en dit voor een zeer kwetsbare doelgroep.

- De ontwerpers vertrekken bij de bouw van de woning van de noden van de doelgroep:
 - De gemeenschappelijke ruimtes zijn gebaseerd op principes van cohousing.
 - De architectuur en inrichting schenkt aandacht voor mobiliteit (lift en tilliften), akoestiek (veel jongeren zijn vaak lawaaierig) en beveiliging (constant toezicht door camerabewaking, poortbeveiliging...).
 - De eigen studio's bieden voldoende ruimte en comfort en zijn aangepast aan individuele noden (aangepaste douche, bed ...).
- Het gebouw is een duurzame, bijna-energie neutrale woning.

Knelpunten

De voorziene financiële middelen bleken ontoereikend om het gebouw volledig uit te rusten. Bijs vzw moest op zoek naar bijkomende subsidies en diverse vormen van sponsoring en fundraising.

Betrokken partners

- Abram vzw (groep AZ Nikolaas en ouderenzorg): prefinanciering gebouw en juridisch advies.
- GIPSO vzw: advies bij opstellen bouwprogramma.
- Stadsbestuur Sint-Niklaas: erfpacht bouwgrond.
- Diverse aannemers: sponsoring materialen, korting op dienstverlening.

Beschikbare expertise

Bijs vzw beschikt over volgende expertise:

- Het bouwconcept voor een heterogene doelgroep jongeren met een beperking (fysiek en mentaal).
- Het draaiboek van dit ouderenproject met info over bouw- als zorgaspecten met minimale doorlooptijd van 5 jaar.
- Het financieel model.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Bijs vzw kreeg 61.000 EUR subsidie in 2017.

Dankzij deze subsidie realiseerde Bijs vzw enkele noodzakelijke aanpassingen om de interne mobiliteit, veiligheid en wooncomfort van de bewoners te bevorderen:

- Leveren en plaatsen lift.
- Leveren en plaatsen buitenzonnewering.
- Leveren en plaatsen geautomatiseerde inkompoort.
- Uitvoeren verharding achtertuin.

ADRES PROJECT

Hadewijchstraat 29 - 9100 Sint-Niklaas

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Ward Bohé
ward.bohe@telenet.be

WEBSITE

www.bijs.be

Gelijkaardige projecten

Villa Vief te Lokeren

Nieuwe woonomgeving voor een bijzondere doelgroep.

72.000 EUR subsidie toegekend in 2016.

Anne-Marie Vermeulen

villavief@telenet.be

www.villavief.be

GEWOON-WIJS, ecowijk Gantoise

Nieuwe woonomgeving voor een bijzondere doelgroep.

84.000 EUR subsidie toegekend in 2017.

Van Hoef Maria Theresia

info@gewoonwijs.be

www.gewoonwijs.be

REWIND - Het Pandschap

Domus Mundi vzw

'Dit project kan de visie op en de uitwerking van wonen voor (ex)gedetineerden grondig veranderen. Voor kwetsbare doelgroepen, zoals justitiabelen, is het aanbod aan kwalitatieve en betaalbare huisvesting zeer beperkt. Wij zoeken vanuit een bouwtechnische expertise oplossingen die het aanbod aan betaalbare huisvestingsmogelijkheden effectief vergroot, op een structurele en duurzame manier.'

Inhoud

Domus Mundi vzw realiseert betaalbare en kwalitatieve huisvesting voor sociale doelgroepen via 2 pistes:

- In eigen beheer klaarmaken van panden voor de (sociale) huurmarkt. Hiervoor bestaat een financieel en juridisch businessplan waarbij de vzw zoekt naar 'probleempanden'.
- Domus Mundi vzw voorziet de renovatie van de panden conform de huidige standaarden met private financiële middelen. De panden worden verhuurd via een sociaal verhuurkantoor.

Dit resulteert in 'Het Pandschap cvba-so', een nieuwe coöperatie waarmee Domus Mundi vzw als sociale projectontwikkelaar een nieuwe markt wil verkennen. Domus Mundi vzw biedt een bouwtechnische ontzorging aan ter ondersteuning van (zorg)organisaties die woonegelegenheden wensen te creëren in eigen beheer.

Knelpunten

Verhuur via het SVK vormt de basis van het model van Domus Mundi vzw. Maar niet elke Oost-Vlaamse gemeente heeft een sociaal verhuurkantoor (SVK). Om die reden zijn er momenteel geen activiteiten in gemeenten zonder een SVK.

Betrokken partners

- Renovassistance vzw: voor het delen van expertise en methodieken.
- Verschillende sociaal verhuurkantoren in de provincie Oost-Vlaanderen.
- OCMW en stad Gent: bevraging eigen patrimonium.
- CAW Oost-Vlaanderen: expertise met betrekking tot begeleiding van de doelgroep en als ondersteuning vanuit Domus Mundi vzw voor het project Leegstand van het CAW Oost-Vlaanderen.

Beschikbare expertise

Domus Mundi vzw beschikt over volgende expertise:

- Businessplan en methodiek 'Het Pandschap cvba-so'.
- Modelovereenkomsten en juridische constructies eigenaars, erfpachtovereenkomst, renovatiehuurcontract, overdracht vruchtgebruik, schenkingsovereenkomsten ...

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Domus Mundi vzw ontving een subsidie van 233 323 EUR, verspreid over 3 jaar.

Deze financiële ondersteuning is in eerste instantie gebruikt om verschillende methodieken te onderzoeken en op basis daarvan een businessmodel uit te werken. Met de subsidie kan Domus Mundi vzw het aanbod van Het Pandschap verder uitwerken en hun markt versneld uitbreiden. In de toekomst wordt ook ingezet op een ontzorgingsaanbod voor sociale organisaties.

ADRES PROJECT

Kerkstraat 108 - 9050 Gentbrugge

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Koen Claes
tel. 0497 800 174
koen@domusmundi.be

WEBSITE

www.domusmundi.be
www.pandschap.be

Begeleid doorgangswonen voor mensen met een beperking

OBRA|BAKEN vzw

'In het kader van de vermaatschappelijking van de zorg en inclusieve samenleving zijn de verwachtingen op vlak van maatschappelijke integratie en participatie t.a.v. de persoon met een beperking groot. Zij vallen door hun extra kwetsbaarheid vaak tussen wal en schip, kennen extra obstakels. Wij willen met ons project in Kerkrugge via inclusief kwalitatief en duurzaam wonen en werken inzetten op het bevorderen van de maatschappelijke (re-)integratie en participatie van mensen met een beperking.'

Inhoud

OBRA|BAKEN vzw verbouwt een pastorie tot een kwalitatieve en klimaatgezonde doorgangswoning met 5 studio's voor zelfstandig begeleid wonen en 1 studio voor een inwonende vrijwilliger of 'goede buur'. De bewoners bereiden zich in deze doorgangswoning voor op instroom in de sociale of private huurmarkt. Dit alles in een leefbare, duurzame, sociale en inclusieve omgeving.

Er zijn ook vervolgtrajecten ontwikkeld samen met de betrokken zorgpartners om continuïteit en duurzaamheid op vlak van wonen en zorg te bewaren. OBRA|BAKEN vzw schat de verblijftijd in op minimaal 6 maanden. Deze termijn kan bij nood en bij positieve evaluatie verlengd worden met nog eens 6 maanden.

Knelpunten

OBRA|BAKEN is zelf bouwheer van het project en krijgt hiervoor ondersteuning van Domus Mundi vzw. Het inhoudelijk proces ligt tijdelijk stil door vertraging in het bouwproces.

Betrokken partners

- CAW Oost-Vlaanderen
- Justitiehuis Gent
- Gemeente en OCMW Evergem
- Collega VAPH voorzieningen
- Domus Mundi vzw

Beschikbare expertise

OBRA|BAKEN vzw beschikt over expertise met betrekking tot de methodiek 'werken met een goede buur'. De vzw heeft al ervaring met dit concept binnen het woonproject Convent 22 in samenwerking met vzw AUTIMISMUS in het begijnhof van Sint-Amandsberg (zie blz. 22).

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

OBRA|BAKEN vzw kreeg een subsidie van 66 000 EUR in 2017. De subsidie is aangewend in de investeringskost van 6 units.

ADRES PROJECT

Burggravenlaan 5 - 9940 Evergem

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Directeur OBRA|BAKEN vzw
Riet Konings
riet.konings@obrabaken.be

Coördinator forensische deelwerking
Leen Bollaert
leen.bollaert@obrabaken.be

WEBSITE

www.obrabaken.be

Project Leegstand Oost-Vlaanderen

CAW Oost-Vlaanderen

'Er is een leegstandsprobleem in Oost-Vlaanderen: er staan nog altijd teveel sociale woningen leeg, te wachten op sloop of renovatie. Bovendien is er een acuut tekort aan kwaliteitsvolle en betaalbare woningen voor mensen in een kwetsbare woonsituatie.'

Inhoud van het project

Dit project zet leegstaande sociale woningen tijdelijk in voor mensen in een kwetsbare (woon)situatie. CAW Oost-Vlaanderen houdt rekening met de woonnoden en -behoeftes van deze mensen en zoekt een oplossing op lange termijn.

Knelpunten

- De renovatiekost: 60% van de onderzochte leegstaande sociale woningen konden niet tijdelijk gerenoveerd worden binnen het budget en met de mankracht van het project.
- Conformiteitsattesten: er zijn op lokaal niveau grote verschillen met betrekking tot de afhandeling van conformiteitsattesten.
- Partners: zowel het vinden van partners, als het opstarten van de samenwerking met die partners, neemt meer tijd in beslag dan voorzien.
- Het vinden van een permanente woonoplossing: mensen zijn genoodzaakt langer dan voorzien in de woning van het project te blijven wonen omdat ze moeilijk doorstromen naar een betaalbare woning op de sociale of private woningmarkt.

Betrokken partners

- Verschillende sociale huisvestingsmaatschappijen.
- Verschillende steden en gemeenten.
- Verschillende mogelijke netwerkpartners die instaan voor de woonbegeleiding.
- Kringwinkels.

Beschikbare expertise

CAW Oost-Vlaanderen beschikt over volgende expertise:

- Info over samenwerking met sociale huisvestingsmaatschappijen.
- Kijken wat mogelijk is qua renovatie.
- Expertise over de begeleiding van de bewoners.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

CAW Oost-Vlaanderen kreeg een subsidie van 85 000 EUR in 2017 en een subsidie van 84 783 EUR in 2018. Hiermee stelt het CAW 2 projectmedewerkers aan (0,5 + 0,8 voltijds equivalent).

Er is ook budget om leegstaande sociale woningen te renoveren.

ADRES PROJECT
Visserij 153 - 9000 Gent

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER
Veronique van Coppenolle (stafmedewerker),
Els Goossens (coördinator wonen), Karel Thys
(teambegeleider), Jochen De Wilde (projectmedewerker)

WEBSITE
www.caw.be
www.facebook.com/cawoostvlaanderen

Convent 22 vzw Autimismus

‘Wat als wij er niet meer zijn?’ Deze vraag van ouders van volwassenen met ASS (Autisme Spectrum Stoornis) is één van de redenen waarom Convent 22 is ontstaan. Convent 22 geeft niet enkel een antwoord op de vraag van de ouders maar ook op de behoefte van de personen met een beperking. Ook personen met een beperking hebben behoefte aan een vaste stek die veilig en kwaliteitsvol is.’

Inhoud

Convent 22 is een woon- en leefgemeenschap voor mensen met ASS in het groot begijnhof in Sint-Amandsberg (Gent). Daar is een oud convent verbouwd tot een woongelegenheid. Het is een vorm van betaalbare cohousing voor acht mensen met ASS. Ze huren er alle acht hun eigen studio of éénkamerflat en delen een gemeenschappelijke ruimte, een tuin en een ruimte voor wasmachine en droogkast. De begeleiding wordt aangestuurd vanuit één zorginstantie waardoor de cohesie en efficiëntie vergroot. Voor de huurbegeleiding worden de bewoners ondersteund door medewerkers van het sociaal verhuurkantoor. Extra veiligheid is ingebouwd via het systeem van ‘de goede buur’. Deze ‘goede buur’ is een koppel dat in het convent een woning huurt. Zij zijn het aanspreekpunt voor bewoners die daar nood aan hebben.

Knelpunten

- De complexiteit van de sociale huisvesting.
- Financiering van de gemeenschappelijke ruimte en tuin.
- Domiciliëring van bewoners in cohousing.
- Het bijeenbrengen van de diverse partners en ze op één lijn krijgen.
- De rigiditeit van de reglementering.
- Het gebrek aan middelen.
- De problemen eigen aan de doelgroep.
- De selectie van kandidaat-bewoners.

Betrokken partners

- Zorgpartner OBRA|BAKEN.
- Sociale vzw Groot Begijnhof Sint-Elisabeth in Sint-Amandsberg.
- Sociaal verhuurkantoor van de stad Gent.

Beschikbare expertise

vzw Autimismus beschikt over volgende expertise:

- Inhoudelijke expertise: de principes van het woonconcept én het afbakenen van bevoegdheden vertrekkend vanuit het idee dat ‘de bewoner de regie voert’.
- Bouwtechnische expertise: tips in verband met prikkelarmoede, isolatie en ruimtelijke inplanting.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

vzw Autimismus kreeg een subsidie van 35 000 EUR in 2016. Hiermee ging de vzw ideeën uitschrijven, deze uitdragen, kennis verbreden en noodzakelijke contacten leggen.

De Provincie was aanvankelijk de enige financiële partner van vzw Autimismus. Voor de opstart kreeg de vereniging een subsidie van 20 000 EUR in 2011.

ADRES PROJECT

Convent 22 - Groot-Begijnhof Sint-Amandsberg - 9040 Gent

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Gerarda Grosemans

WEBSITE

www.autimismus.be

Cohousing voor personen met MMPP problematiek

vzw Reymeers

‘Door het samenleven in een cohousing project willen we de draagkracht van mensen met een medisch-mentale of psychisch-psychiatrische problematiek (MMPP) versterken en hen uit hun sociaal isolement halen. We spelen hiermee in op een maatschappelijke nood: bijzondere doelgroepen vinden geen plaats op de reguliere woonmarkt.’

Inhoud

Het cohousingproject is een nieuwbouw die 10 woonunits omvat. Elke studio biedt plaats aan 1 persoon en is volledig uitgerust met badkamer, keuken en aparte slaapkamer. vzw Reymeers verhuurt de studio's aan de bewoner. De bewoner benut de tijd in de studio om zich voor te bereiden op een volgende stap naar een andere woonvorm.

Vzw Reymeers vraagt de aanmelding van de bewoner altijd naar het toekomstig ontslagperspectief, maar bepaalt geen maximale huurperiode.

Betrokken partners

- Architectenburo Lievens en De Craemer.
- Bouwbedrijf Mevaco.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Vzw Reymeers ontving een subsidie van 72 000 EUR in 2016. De subsidie is integraal als investeringskost aangewend voor de realisatie van het bouwproject.

ADRES PROJECT

Openveldstraat 68 - 9340 Lede

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Veerle Vanderstraeten
veerle.vanderstraeten@reymeers.be

WEBSITE

www.reymeers.be

Gelijkaardige projecten

Aangepast wonen voor psychisch kwetsbare bewoners. Philippus Neri Meetjesland vzw.

Bouw van aangepaste woningen en studio's voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.
72 000 euro subsidie toegekend in 2016.
alg.dir@psyeeeklo.be
www.psyeeeklo.be

Studio Steenaarde. PZ Sint-Camillus

9 studio's die als doorstartwoningen worden gebruikt voor patiënten die na hun behandeltraject in PZ Sint-Camillus nog niet over gepaste huisvesting beschikken.
72 000 euro subsidie toegekend in 2016.
wim.dhanis-dick@sint-camillus.be
www.sint-camillus.be

Doorgangswoningen voor erkende vluchtelingen.

Ocmw Oudenaarde

2 doorgangswoningen met gemeenschappelijke ruimten voor vluchtelingen die het lokaal opvanginitiatief moeten verlaten in afwachting van een definitieve woonst.
8 000 euro subsidie toegekend in 2016.
sk@ocmwoudenaarde.be
www.ocmwoudenaarde.be

Samenhuizen Heirbrug. SHM Tuinwijk i.s.m. Ondersteuningsnet Lokeren

8 studio's met gemeenschappelijke ruimten en 1 gemeenschapshuis met 4 slaapkamers voor meerderjarige mensen met een beperking.
75 000 euro subsidie toegekend in 2017.
info@tuinwijk.be
www.tuinwijk.be

Inclusief wonen

Mozaïek vzw

'Wij ervaren in ons dagcentrum een nood aan woonondersteuning voor complexe doelgroepen. Voor onze cliënten is het belangrijk dat ze deze woonondersteuning krijgen in een vertrouwde omgeving. Inclusief wonen is een meerwaarde voor personen met een verstandelijke beperking. Daarnaast is de maatschappelijke nood zeer hoog, ook voor opvang van complexe doelgroepen.'

Inhoud

Het project ligt in een nieuwe woonwijk in de buurt van de organisatie Mozaïek vzw. Daar bouwt Mozaïek 3 gekoppelde woningen. Elke woning biedt ruimte aan 4 bewoners binnen gemeenschappelijk wonen. Er is ook 1 aparte studio bij iedere woning. Op die manier wonen 15 bewoners kleinschalig en is het toch organisatorisch haalbaar om permanente begeleiding te voorzien.

Knelpunten

De financiering van het project.

Betrokken partners

- Bouwfirma Matexi.
- Een werkgroep vanuit de afdeling wonen van het dagcentrum.
- Een werkgroep betrokken ouders.

Beschikbare expertise

Mozaïek vzw beschikt over volgende expertise:

- Het bouwconcept.
- Info over participatiemoment: met een kleinschalig startevent is de buurt betrokken bij het hele project. Dit vormt een mooie basis voor een positieve inbedding in de wijk.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Mozaïek vzw kreeg een subsidie van 72 000 EUR in 2016. De subsidie wordt gebruikt voor de inrichting van de woningen.

ADRES PROJECT

Roos Proesmanstraat – 9041 Oostakker

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Algemeen directeur Jan Scheirs
Mozaïek vzw - Wolfputstraat 106 - 9041 Oostakker

WEBSITE

www.dc-mozaiek.be

Wonen met ondersteuning voor personen met een beperking

Steunpunt Woon

'Personen met een beperking hebben vaak vragen en verschillende behoeften met betrekking tot hun best passende woonvorm. Zij moeten hun weg vinden in een complex kluwen van instanties en regelgeving. Steunpunt Woon wil hier een oplossing voor bieden.'

Inhoud

De vzw werkt een woonondersteuningskader uit voor personen met een beperking dat als basis dient voor een concreet woonproject. De vzw doet dit aan de hand van concrete juridische en financiële stappenplannen die zij publiceert op een website.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Steunpunt Woon kreeg een subsidie van 19 000 EUR in 2014.

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Bart Van Moerkerke
bart.vanmoerkerke@skynet.be

WEBSITE

www.epo2.org

Cohousing in de Bijzondere Jeugdzorg vzw Stappen

'Voor onze jongvolwassenen (17-25 jaar) is het op de krappe woningmarkt moeilijk om een goede, duurzame woning te vinden. Deze jongeren komen vaak terecht in een ongezonde woonomgeving. Bovendien hebben zij weinig netwerk rond hen en kampen zij met eenzaamheid. Ze maken te weinig deel uit van de maatschappij waarin ze wonen en daar willen wij met ons project verandering in brengen.'

Inhoud

vzw Stappen bouwt een cohousingproject voor jongeren uit de bijzondere jeugdzorg. In dit cohousingproject is een laagdrempelige ontmoetingsplaats voor een (sterk) buurtnetwerk.

De woning bestaat uit 5 studio's voor jongeren uit de bijzondere jeugdzorg. Er zijn een aantal gemeenschappelijke ruimtes zoals de woonkamer en de keuken. Op de benedenverdieping zijn een aantal gespreksruimtes voor ambulante begeleiders. Daar is ook een ontmoetingsruimte voor buurtbewoners en hun projecten. Op die manier ontwikkelt vzw Stappen voor deze kwetsbare jongeren een stevig netwerk van professionele organisaties en buurtbewoners.

Knelpunten

- Financiering: zowel wat betreft de verbouwing van de woning als de financiering van het personeel.
- De langzame timing van het verbouwproces.

Betrokken partners

- vzw Guidance: de patrimonium vzw die eigenaar is van het pand en ook de helft van de financiering voor zijn rekening neemt.
- Agentschap jongerenwelzijn voor de personele ondersteuning van het project.
- Een aantal fondsen, serviceclubs en bedrijven.
- Stad Gent.
- Er zijn gesprekken met eventuele partners om een aanbod te voorzien in de ontmoetingsruimte.

Beschikbare expertise

vzw Stappen beschikt over volgende expertise:

- Informatie over het verbouwproces.
- Opstart van een netwerk rond de woning.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

vzw Stappen kreeg een subsidie van 50 000 euro in 2017. Hiermee is 1/5de van de personele financiering gedragen. De subsidie geeft het project de kans om op te starten en te ontwikkelen.

ADRES PROJECT

Jef Vandermeulenstraat 59 - 9050 Gentbrugge

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

De Vis Pieter

WEBSITE

www.stappenvzw.be

Gelijkaardig project

Aangepast wonen voor (jong)volwassenen met bijzondere noden. MFC De Hagewinde

Verbouwen van een pand naar 6 à 7 studio's en een woning voor een inwonend koppel.

10 000 euro subsidie toegekend in 2016.

bert.vanacker@hagewinde.be

www.mfcdehagewinde.be

Aangepast wonen voor bijzondere doelgroepen

Woonoplossingen voor senioren

De vergrijzing van de bevolking is een belangrijk thema om de komende jaren vanuit verschillende beleidsniveaus op in te zetten.

Onderzoek wijst uit dat de meeste ouderen het liefst zo lang mogelijk thuis blijven wonen en een verhuis naar de geïnstitutionaliseerde zorg zo lang mogelijk uitstellen. Tegelijk blijkt dat weinig woningen aangepast zijn aan de behoeften van de ouder wordende bevolking.

In wat volgt geven we een overzicht van een aantal projecten die hier elk op hun eigen manier op inspelen. Daarbij proberen ze zoveel mogelijk de gemoedsrust, de zorgcontinuïteit en het veiligheidsgevoel te bevorderen van de bewoner en zijn directe omgeving.

De geboden oplossingen zijn divers en gaan van het sensibiliseren van jonge mensen die gaan (ver)bouwen, het realiseren van een gemeenschappelijke woonvorm voor senioren, het ontwikkelen van een mobiele mantelzorgwoning, het inzetten van innovatieve technologie om langer thuis te kunnen blijven wonen ... tot het voor echtparen mogelijk maken om samen te blijven als een verhuis naar een assistentiewoning dan toch aangewezen is.

Aangepast wonen met behulp van ADLife

CM-Thuiszorgcentrum vzw

Inhoud

Volgens de bevolkingsprognoses van de Studiedienst van de Vlaamse Regering komt er een toenemende vergrijzing (60-plussers) en verwitting (80-plussers) aan. Deze ouderen willen zo lang mogelijk zelfstandig en kwaliteitsvol thuis wonen in hun vertrouwde omgeving. In een 'ADLife' aangepaste woonvorm kunnen ouderen individueel thuis wonen in alle veiligheid en met de nodige zorgopvolging van op afstand.

Dit woonproject is innovatief:

- Een 'ADLife' woning biedt kwetsbare ouderen een veilig, kwaliteitsvol en overwegend goedkoper alternatief voor de reguliere woonvormen zoals assistentiewoningen en woonzorgcentra.
- Het project richt zich naar alle alleenwonende kwetsbare ouderen met een beperkt sociaal netwerk verspreid over heel Oost-Vlaanderen.
- Door in de woning het 'ADLife' monitoring systeem met sensoren (bewegingsmelder, bedmat, deursensor, valdetector) te plaatsen, woont de oudere langer zelfstandig en veilig. De sensoren verzamelen, naast actieve alarmering, data en sturen deze door naar een server waarbij het dagelijks leefpatroon van de bewoner in beeld wordt gebracht. Op basis van deze gegevens ondersteunen de begeleiders de bewoner gericht in hun woonadvies en begeleiding. Bij afwijkingen van het dagelijks leefpatroon kan proactief ingegrepen worden.
- De ADLife monitoring verhoogt de gemoedsrust, zorgcontinuïteit en het veiligheidsgevoel in de woning bij de bewoner en in zijn/haar directe omgeving.

Knelpunten

Het vertalen van de gegevens van de sensoren naar het platform verliep moeilijk. Niet alle sensoren kwamen op een correcte manier binnen, waardoor het niet altijd mogelijk was om leefpatronen af te lezen en afwijkingen op te sporen. De actieve alarmering verliep wel vlot.

Betrokken partners

Tunstall Healthcare: ondersteuning in het technische luik. Zij voorzagen in de mogelijkheden van de registratie en de vertaling binnen het platform en opvolging van leefpatronen.

Beschikbare expertise

CM thuiszorgcentrum vzw beschikt over expertise over de resultaten en samenwerking met Tunstall.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

De CM thuiszorgcentrum kreeg 37 130 EUR subsidie in 2017. De subsidie werd gebruikt voor de investeringskosten van de sensoren.

ADRES PROJECT

CM Waas en Dender - De Castrodreef 1 - 9100 Sint-Niklaas

Mobiele mantelzorgwoning

OCMW Gent – ouderenzorg – zelfstandig wonen

‘Senioren willen zo lang mogelijk thuis wonen maar kunnen/willen soms hun woning niet aanpassen aan hun noden. Het omvormen van een bestaande woning tot een zorgwoning waarbij de mantelzorg eveneens dichtbij komt, vraagt vaak een te grote inspanning gezien het tijdelijk karakter van de zorgsituatie.’

Inhoud

Het project wil een mobiele aangepaste mantelzorgwoning naast een bestaand OCMW woonzorgcentrum/lokaal dienstencentrum plaatsen.

Dit woonproject is innovatief:

- Deze woonoplossing is mobiel.
- Het kan dienen als een tijdelijke woning voor mantelzorgers van wie de partner in het aanpalend woonzorgcentrum (WZC) verblijft.
- Het is een testwoning vóór een verhuis naar een assistentiewoning.
- Het is een noodwoning voor senioren die door omstandigheden onvoorzien dakloos worden.
- Het is een model dat breder toepasbaar is op andere soorten percelen.

Betrokken partners

Naast de interne partners zijn er ook nog enkele externe:

- Firma die mantelzorgwoning ontwerpt en realiseert.
- Ontwerp en realisatie van de mantelzorgwoning in cocreatie met de ergotherapeuten van OCMW Gent.
- Dienst stedenbouw stad Gent.
- Leveranciers nutsvoorzieningen.

Beschikbare expertise

Het OCMW Gent beschikt over plannen, foto's en een bestek van de mantelzorgwoning.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Het OCMW Gent kreeg 120 000 EUR subsidie in 2017.

ADRES PROJECT

Vroonstalledries in 9032 Wondelgem,
op de parking van woonzorgcentrum De Liberteyt

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Els Devriendt

Gelijkaardig project

Zorg voor senioren met een zorgbehoevende partner.
Ons Zomerheem vzw
40 000 EUR subsidie toegekend in 2014.
Marie-Anne Serweytens
tel. 09 372 74 48
www.wzconszomerheem.be

Een eigen huis met toekomst

Stad Aalst

'De toenemende vergrijzing en de hoge kostprijs van assistentieflets en rusthuizen, maken het nodig te zoeken naar alternatieve wegen om burgers langer thuis te laten wonen.'

Inhoud

Het project poogt 50-plussers en verbouwers te stimuleren tot woonaanpassingen en werkt financiële en praktische drempels weg. Stad Aalst voorziet om dit te realiseren volgende acties:

- Het uitwerken van een screeninginstrument dat de woonsituatie en de persoonlijke situatie van de bewoner in kaart brengt en een oplossing op maat biedt.
- Sensibiliseren van de bevolking om levensloopbestendige aanpassingen te realiseren via themabalie 'bouwen en wonen' van de stad en via infoessies. Men richt zich zowel tot jonge gezinnen als 50-plussers die willen (ver)bouwen.
- Juridisch en administratief onderzoek om een rollend fonds op te starten. Via dit rollend fonds kunnen senioren terugvorderbare steun krijgen om levensloopbestendige renovaties uit te voeren met een maximum van 8 000 EUR.

Knelpunten

Er is onderzocht of het mogelijk is om een rollend fonds voor levensloopbestendige woonaanpassingen op te starten. Aangezien dit grote kosten met zich meebrengt en Stad Aalst een erkende kredietverstrekker zou moeten worden, gaat Stad Aalst op zoek naar een partner.

Betrokken partners

vzw Bea

Beschikbare expertise

Stad Aalst beschikt over volgende expertise:

- Standaard screeningsinstrument: een vragenlijst waarbij je de woning kan screenen op levensloopbestendigheid.
- Juridisch advies omtrent de opstart van een rollend fonds voor levensloopbestendige aanpassingen.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Stad Aalst kreeg 37 130 EUR subsidie in 2017. Daarmee is het screeningsinstrument ontwikkeld.

ADRES PROJECT
Werf 9 - 9300 Aalst

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER
Katleen Moereels - Elise Van Opstal - Heidi Tonnelier

WEBSITE
www.aalst.be/zorglab-aalst

Groepswonen voor senioren

OCMW Gent – ouderenzorg – zelfstandig wonen

'Het idee van groepswonen voor senioren vloeit voort uit de resultaten van het woonwensenonderzoek ouderenzorg in 2011. Daaruit bleek dat 11% van de senioren open stond voor een vorm van groepswonen. Eén vijfde van deze senioren behoorde tot de groep van jong-senioren (55 – 65 jaar).'

Inhoud

De dienst ouderenzorg van OCMW Gent wil senioren ondersteunen om zo lang mogelijk, kwaliteitsvol en zelfstandig thuis te wonen. Dit realiseert men via groepswonen voor senioren.

Dit woonproject is innovatief:

- Het realiseert woningen voor senioren in een levensloopbestendige wijk. Het groepswoonproject beslaat 1/5de van de totale beschikbare grondoppervlakte van het terrein. Voorzieningen krijgen een plaats op de resterende beschikbare oppervlakte.
- Het project bevordert de sociale cohesie in de wijk en verhoogt de autonomie en veerkracht van de senioren.
- De aangepaste woningen zijn compact. De gemeenschappelijke ruimtes bevinden zich in het verlengde van de individuele flats.
- Men streeft bij de realisatie naar een bijna-energie neutraal (BEN) of passief gebouw.
- De realisatie is een betaalbare woonvorm voor senioren.

Knelpunten

- Het is niet evident om een architect te vinden die de visie van groepswonen architecturaal kan vertalen in dialoog met een groep van toekomstige bewoners.
- Zoektocht naar een aannemer: eerste gunning is afgesprongen omwille van de kostprijs.
- Geschikte juridische structuur voor de groep bewoners: uiteindelijk is geopteerd voor een vzw-structuur.
- Bewoners geven aan dat de lange aanloop goed ingezet is in functie van de groepsvorming. Toch is dit zeer tijdsintensief.
- Blijvende alertheid voor de betaalbaarheid voor de toekomstige bewoners.
- Locatie is niet ideaal: aan de rand van Gent, met weinig tot geen buurtwinkels, beperkt openbaar vervoer en verkeersoverlast en geluidshinder.

Betrokken partners

OCMW Gent – ouderenzorg betreft naast interne partners volgende externe partners:

- Stedelijke en lokale seniorenraad.
- Abbeyfield vzw.
- Relevante wijkactoren.
- Medewerkers diensten stedenbouw en wonen.
- Stad Gent.

Beschikbare expertise

OCMW Gent – ouderenzorg stelt het draaiboek ter beschikking van geïnteresseerden.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Het OCMW Gent ontving 41 500 EUR in 2014 en 75 000 EUR in 2016.

De provincie Oost-Vlaanderen sterkt het OCMW in zijn innoverende rol en voorbeeldfunctie voor andere besturen.

ADRES PROJECT

New Orleansstraat 183/001 - 183/303 - 9000 Gent

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Els Devriendt

WEBSITE

www.ocmwgent.be/groepswonen-senioren.html

Aangepast wonen voor bijzondere doelgroepen

Nieuwe woonomgeving voor bijzondere doelgroepen

De projecten in dit hoofdstuk zijn nieuwe initiatieven die uitgaan van een lagere (zorg)service en een hogere zelfstandigheid van de bewoners. Dit heeft zijn effecten op de betaalbaarheid van de woon- en zorgkosten voor de bewoners. De zorg op maat van de bewoners verloopt via de persoonsvolgende budgetten van de betrokkenen, waardoor een lagere gemeenschappelijke woonkost overblijft. Het model laat ook toe om relatief zware zorgbehoevenden te bedienen.

Naast de zorgsector die zich reorganiseert, duiken ook nieuwe initiatiefnemers op. Wachtlijsten en onvoldoende aangepaste voorzieningen, leiden bijvoorbeeld tot een nieuw aanbod specifiek voor NAH-patiënten.

De kleinere schaal van de gesteunde initiatieven valt op. Ze zijn meer inclusief en beter geïntegreerd in de wijk of buurt. Inzake bouwtypologie nemen ze meestal een vorm van cohousing aan. In die zin schakelen de projecten zich in bij de trend naar verdichting, kernversterking en een betere verweving van functies in de dorpskernen.

De subsidie van de Provincie Oost-Vlaanderen wordt niet aangewend voor de zorgkosten, maar wel voor de (vaak hogere) bouwkosten en de specifieke expertise die vereist is voor de huisvesting van de beoogde doelgroepen. Bij meerdere projecten financiert de Provincie vooral de opstartkost. Dit zowel op technisch vlak als juridisch-financieel. Vooral bij kleinere organisaties is er vaak veel expertise met betrekking tot de doelgroep, maar ontbreekt de expertise en ervaring met bouwprojecten.

Inclusief wonen in Deinze

vzw De Vierklaver

'Wij zijn ervan overtuigd dat kleinschalige en inclusieve woningen de toekomst zijn voor mensen met een beperking. Ingebed in het natuurlijk netwerk van de bewoner is de steun van het eigen netwerk dichtbij en duurzaam. Bovendien is de kans om een eigen leven uit te bouwen groter in een zelfstandige woonvorm.'

Inhoud

vzw De Vierklaver renoveert een oud kloostergebouw tot zes studio's. Bij de verbouwing is maximaal gebruik gemaakt van het gebouw. Een aantal gemeenschappelijke ruimtes van het oude klooster blijven behouden zoals bijvoorbeeld de gemeenschappelijke leefruimte of keuken. Bovendien is er aandacht voor energie. Er zijn zonnepanelen, de oude stookketel is nu een gasketel en waar mogelijk is (LED-) verlichting met aanwezigheidsdetectoren.

Knelpunten

- Financieel: de noodzakelijke aanpassingen op basis van het advies van de brandweer dreven de prijs omhoog.
- Zorg-/ondersteuningsinhoudelijk blijft het zoeken naar de juiste ondersteuning voor de juiste persoon.

Betrokken partners

Voor de start van het project bezocht vzw De Vierklaver enkele projecten als vooronderzoek. Voor de verbouwing is samengewerkt met gekende partners zoals een studiebureau en architectenbureau.

Beschikbare expertise

vzw De Vierklaver beschikt over volgende expertise:

- Bouwconcept.
- Project opvolgingsfiche.
- Financieel overzicht.
- Zorg/ondersteuningsmodel.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

vzw De Vierklaver ontving een subsidie van 66 000 EUR in 2017. Deze middelen zijn aangewend om het kloostergebouw duurzaam te verbouwen.

ADRES PROJECT

Ten Bosse 151 - 9800 Deinze

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER:

De Vierklaver - Haarkenstraat 32a – 9850 Landegem

WEBSITE

www.de-vierklaver.be

Gelijkaardig project

Aangepaste woonvormen voor bijzondere doelgroepen.

Veilige thuis vzw, Deinze

Kleinschalige geïntegreerde woonvoorziening voor sociaal zwakkere personen of personen met een beperking.

25 000 euro subsidie toegekend in 2016.

info@veiligethuis.be

www.veiligethuis.be

Molenhoeve

Zorgsite Molenhoeve cvba

Inhoud

Zorgsite Molenhoeve cvba bouwt, huur en verhuurt betaalbare studio's en appartementen in kleinschalige en rendabele projecten voor mensen met een beperking, ouderen en personen die beschut wonen. Zo wil Zorgsite Molenhoeve de grote wachtlijsten in de zorg aanpakken en tegelijkertijd de kostprijs verlagen voor het wonen in assistentiewoningen.

Knelpunten

De stedenbouwkundige voorschriften en de Vlaamse regelgeving rond gezondheid en welzijn.

Betrokken partners

- Vzw De Heide levert de gespecialiseerde zorg voor personen met een beperking en zorgt voor de toeleiding tot de reguliere zorg.
- Vzw De nieuwe Ceder verzorgt de exploitatie van de tijdelijke verblijven: het hersteloord/vakantiecentrum De Ceder in Deinze en de zorghotels in Vinderhout en Aalst.
- Cvba Paracur levert de reguliere zorg.
- CAW Oost-Vlaanderen en Karus leiden zorgvragers toe.

Beschikbare expertise

Molenhoeve cvba beschikt over volgende expertise:

- Bouwconcepten: goedkoop bouwen en universeel design.
- Juridische aspecten met betrekking tot bouwrecht.
- Het transitieproces van de Heide. Dit draaiboek begeleidt mensen die jaren in een voorziening wonen bij hun overstap naar zelfstandig wonen.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Zorgsite Molenhoeve cvba kreeg een subsidie van 174.735 EUR voor 2017 en 2018. De middelen zijn aangewend om personeel aan te werven om het project voor te bereiden en te begeleiden.

ADRES PROJECT

Poelstraat 102 - 9820 Merelbeke

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Luc De Vreese

WEBSITE

www.zorgsite-molenhoeve.be

't Eigennest

cvba-so 't Eigennest

'Er zijn bijzonder weinig aangepaste woonmogelijkheden voor mensen met een niet-aangeboren hersenletsel (NAH). Vanuit de visie op volwaardig burgerschap en inclusie proberen wij personen met een NAH een zo normaal mogelijk leven te laten leiden en vrije keuzes te laten maken, ook op vlak van wonen.'

Inhoud

't Eigennest is een rolstoeltoegankelijk woonproject bestaande uit 19 te verhuren zorgflats en 2 zorgstudio's voor kortverblijf en proefwonen. De cliënten met NAH kunnen in de zorgflat samenwonen met hun partner, ouders of persoonlijke assistent. Het project is gesitueerd in een aangepaste en inclusieve woon- en leefomgeving. De zorgflats liggen centraal in de gemeente Buggenhout, waar veel activiteiten zijn. Dagcentrum Eindelijk en het revalidatiecentrum zijn vlakbij. De bewoners krijgen maximaal de kans om deel te nemen aan het dagdagelijkse, het sociale, het sportieve en het culturele leven van de lokale gemeenschap.

Knelpunten

- Financiële knelpunten: omwille van het beperkt budget was er een besparingsronde.
- Juridische knelpunten: de regelgeving rond sociale huisvesting en de concrete situaties van personen met een NAH. Voor de regelgeving over het persoonsvolgend budget voor mensen met NAH, is ondersteuning gevraagd bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH).

Betrokken partners

- vzw Eindelijk.
- Privé-investeerders.
- Het sociaal verhuurkantoor Woonaksent.
- Bedrijven en serviceclubs (financiering van de inrichting van de studio's).

Beschikbare expertise

- Cvba-so 't Eigennest beschikt over volgende expertise:
- Het proces gaande van de aanvraag tot de erkenning van het woonproject.
 - Het oprichten van een cvba-so.
 - Het aantrekken van investeerders.
 - Het verloop/finaliseren van het bouwproject.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Cvba-so 't Eigennest kreeg een subsidie van 183 000 EUR in 2017 voor investeringen.

ADRES PROJECT

Vierhuizen 50 - 9255 Buggenhout

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Bea Van den Broeck

Gelijkaardig project

Zorgstudio's De Bron. Vzw De Bron
Zorgstudio's die dag- en nachtopvang voorzien aan personen waarvoor thuis (tijdelijk) niet meer kan gezorgd worden.
25 000 EUR subsidie toegekend in 2014.
zorgstudio.debron@sezz.be
www.debronzorgvooru.be

Leefbare en duurzame wijken

De Provincie Oost-Vlaanderen zet in op leefbare en duurzame wijken. Om goed te kunnen wonen volstaat een gezonde, duurzame en betaalbare woning niet. Ook de kwaliteit van de leefomgeving en de sociale omgeving spelen een grote rol.

De projecten in dit hoofdstuk besteden bijzondere aandacht aan aspecten als ruimte, milieu, mobiliteit, gezondheid, veiligheid en afvalbeheer in de wijk. Ook (gemeenschaps)voorzieningen, sociale cohesie en participatie van buurtbewoners komen aan bod.

De buurt en het landschap als drager van wonen

OCMW Wichelen

Inhoud

In de Molenkouter streeft het OCMW Wichelen naar co-creatie van een duurzame woonwijk op menselijke schaal met een evenwicht tussen leefbaarheid en woonkwaliteit.

Door de proactieve en participatieve aanpak zet dit project in op 3 speerpunten:

- Draagvlak en betrokkenheid vergroten, verbinden met het landschap, het collectief geheugen en de buurt. De maatschappij een kans geven om de omgeving mee invulling te geven.
- Een financieel en maatschappelijk onderzoek voeren naar de introductie van een hybride wijk met een duurzaam karakter dat het traditioneel gebruik van de omgeving en gebouwen overstijgt, een publieke doorstroming van de site stimuleert en het sociaal weefsel versterkt.
- Een nieuwe 'landmark' ter identificatie van de nieuwe wijk.

Het woonproject is innovatief omdat het focust op een duurzame en leefbare omgeving binnenin het Masterplan Molenkouter. Dit alles verloopt binnen een participatietraject, gevolgd door een ontwerpschets en visualisatie. Het OCMW Wichelen baseert zich op 3 kernpunten:

- Het actief betrekken van een brede groep van actoren: huidige bewoners en directe omwonenden, huidige en toekomstige gebruikers, passanten, lokale verenigingen, scholen, gemeentediensten en de projectontwikkelaar. Door al deze mensen en hun verwachtingen van bij het begin samen te brengen, vergroot het maatschappelijk draagvlak. Er groeit ook een netwerk aan mensen die initiatieven opzetten om de plek levendig en dynamisch te maken.
- De groene ruimte en de omliggende open ruimte op elkaar afstemmen om een hoge kwaliteit en landschappelijke eenheid te garanderen.
- De ontwikkeling van groene verbindingen met de omliggende zones. Deze groene verbindingen fungeren als ecologische verbindingen en zijn dragers voor het fiets- en wandelnetwerk.

Het OCMW Wichelen streeft naar een open, groene campus met verbinding van het dorpsleven en het omliggende landschap, op maat van bewoners en omwonenden. De projectdoelgroep omvat de toekomstige gebruikers van de Molenkouter in z'n geheel. Dit zijn plaatselijke verenigingen, personeel, bewoners, buurtbewoners, kinderen, bezoekers, recreanten ...

Knelpunten

Eigenaars van gronden zijn niet altijd op de hoogte van het feit dat hun grond historisch ingekleurd staat als blauwe zone (karakter openbaar nut). Het verwerven van deze gronden is niet altijd evident.

Betrokken partners

De projectpartner is het Regionaal Landschap Schelde-Durme vzw (hierna 'RLSD' genoemd). Het RLSD zal het participatietraject over de buitenomgeving van het woonzorghuis Molenkouter coördineren. Het RLSD leidt het traject voor de hele site en maakt hiervan verslag op voor de architecten en landschapsarchitecten. Zij maken zelf een ontwerpschets op voor het deel van de site dat op dit moment niet is opgenomen als buitenomgeving, maar dat wel in het ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) staat ingepland als 'groene openbare ruimte'. Hiermee kan de gemeente aan de slag om gronden te verwerven en deze in de toekomst te ontwikkelen als groene ontmoetingsruimte.

Beschikbare expertise

OCMW Wichelen beschikt over volgende expertise:

- Bouwconcept/juridische aspecten: moduleerbaarheid van (zorg)woningen, concept bouwteamformule, partnerschappen met betrekking tot sociaal wonen (Eigen Dak/SVK).
- Draaiboek: opmaak selectieleidraad en kwaliteitsplan.
- Methodieken: rond burgerparticipatie en co-creatie (pictoplay) ...

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

OCMW Wichelen kreeg 75 000 EUR in 2016 en 20 000 EUR in 2017.

De middelen zijn aangewend voor de aankoop van het patrimonium. Ook is een participatietraject met stakeholders georganiseerd.

ADRES PROJECT

Dreefstraat 11 A - 9260 Wichelen

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Vincent De Cock
tel. 052 43 24 56
vincent.decock@ocmw-wichelen.be

Melissa De Jaeger
tel. 052 43 22 80
melissa.dejaeger@ocmw-wichelen.be

WEBSITE

www.rlsd.be/nieuws/hoe-zie-ijj-de-toekomst-van-site-molenkouter

Labland Gent

Labland vzw

'Op vlak van voeding en mobiliteit zijn duurzame oplossingen al gevonden. Voor bouwen en wonen zijn er nog maar weinig alternatieven... en dat terwijl wonen een zeer grote maatschappelijke uitdaging is met grote milieu-impact.'

Inhoud

Labland vzw streeft naar demo-projecten waar innovatieve bouw- en woonoplossingen uitgewerkt, uitgetest en gedeeld worden met het publiek. Voor dit project bouwt Labland 2 modulaire en 2 zero-impact woningen.

Knelpunten

Tijdens het proces doken volgende knelpunten op: het vinden van een geschikte locatie, stedenbouwkundige beperkingen... Labland vzw won advies in bij experts, overheden, architecten en verspreidt dit advies breed. Labland vzw formuleert ook verbetervoorstellen voor de regelgeving over experimentele bouwprojecten.

Betrokken partners

Labland vzw doet beroep op verschillende bouwheren, architecten, academici... voor hun expertise. Wooncoop is één van de partners die zeer concrete ondersteuning geeft, zowel omtrent geschikte locaties als omtrent betaalbaarheid ervan.

Beschikbare expertise

Labland vzw beschikt over volgende expertise:

- Info over hoe je een debat op gang brengt: publicatie demowoning op DOK, voorstudies rond aanpasbaar bouwen en een knelpuntennota.
- Stakeholders samenbrengen: werfbezoeken en workshops, studiedagen en klankbordbijeenkomsten.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Labland kreeg 123 722 EUR subsidie in 2016 en 98 000 EUR subsidie in 2018. Met deze subsidie kan Labland vzw het vele studiewerk aanvangen dat vereist is door de complexiteit van experimenteel bouwen. Dit kan niet gedragen worden door vrijwilligers. Labland kan de projecten hierdoor beter opvolgen en krijgt ook meer ruimte om te zoeken naar toekomstige financiering.

ADRES PROJECT
Nieuwevaart 118E - 9000 Gent

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER
Jan Van Loo

WEBSITE
www.labland.be

Prinskouter Ronse – een duurzame wijk op maat Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen vzw

'De Prinskouter is de wijk met de hoogste armoedecijfers van Ronse. De problematieken in deze wijk vragen naast een individuele aanpak een sterke, gebiedsgerichte aanpak. 85% van de woningen dateert van vóór 1945 en de woningvormen zijn niet aangepast aan de bevolking in de wijk, grote gezinnen versus kleine woningen. Er is een hoge renovatie-nood, maar ook nood aan kwalitatieve publieke ruimte en vergroening van de wijk.'

Inhoud

Samenlevingsopbouw wil samen met het stadsbestuur van Ronse de Prinskouter grondig aanpakken. Ze maken hiervoor een duurzaam masterplan op voor de buurt, op maat van en met betrokkenheid van de huidige kansarme bewoners.

Dit woonproject is innovatief omdat de inspraak en medewerking van de buurtbewoners groot is.

Belangrijkste doelstellingen van het project zijn:

- Bewoners gevoeliger maken voor het duurzaamheidsthema (energiebegeleiding, groepsrenovatie, ...)
- Bewoners ondersteunen en stimuleren richting duurzame renovaties.
- De buurt vergroenen samen met bewoners (geveltuinacties, Botaniek, Lochting-site).
- Het draagvlak vergroten voor de opmaak van een sociaal duurzaam masterplan.

Knelpunten

- Het thema duurzaamheid is voor veel bewoners nog een 'ver van mijn bed show'. Een (betaalbaar) dak boven hun hoofd is vaak prioritair. Hiervoor lanceert men de 'Love Prinskouter'-campagne. Samenlevingsopbouw stelt vast dat gerichte individuele aanpak beter werkt. Tijdens het 1ste projectjaar organiseerde Samenlevingsopbouw een energiecafé als startmoment voor een groepsaankoop, maar er waren nauwelijks deelnemers. Na gerichte individuele benadering, kwam er ook respons op de groepsactiviteiten.
- Naast de nood aan ontzorging is er het probleem van voorfinanciering. Bewoners hebben geen budget om te renoveren. Er is nood aan lokale stimuli en de start van een rollend fonds om deze groep noodkopers aan het renoveren te krijgen.
- De doelstellingen vragen een werking op lange termijn.

Betrokken partners

- Stad Ronse.
- SOLVA.
- Centrum voor Algemeen Welzijnswerk.
- Sociale huisvestingsmaatschappij De Nieuwe Haard.
- Goed Wonen (Familiehulp).
- OCMW Ronse.
- Bouwmaatschappij Ronse.
- MilieuAdviesWinkel.

Beschikbare expertise

Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen beschikt over volgende expertise:

- Draaiboek: participatief werken aan Botaniek – methodieken (in opbouw).
- Energiebrochure: handleiding voor veldwerker.
- LOVE PRINSKOUTER gazet.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

Samenlevingsopbouw vzw kreeg 48 766 EUR in 2016 en 42 000 EUR in 2017.

De subsidie is voornamelijk gebruikt voor personeels- en werkingskosten.

ADRES PROJECT

Spinstersstraat 36 - 9600 Ronse

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen
Stijn Ovaere
Spinstersstraat 36 - 9600 Ronse

WEBSITE

www.samenlevingsopbouw.be/e-dossiers/bouwen-aan-stad-en-dorp/bouwen-aan-de-prinskouter-naar-een-duurzame-wijk

www.samenlevingsopbouw-oost-vlaanderen.be/nieuws/bouwen-aan-de-prinskouter-naar-een-duurzame-wijk_367.aspx?searchtext=prinskouter

www.samenlevingsopbouw-oost-vlaanderen.be/nieuws/botaniekfeest-in-ronse_415.aspx

Andere linken, brochures, filmpjes...

<https://www.youtube.com/watch?v=2VnAlKVPIQE>

<https://www.youtube.com/watch?v=GqA6DvfQ-kl>

Gelijkaardig project

Som VZW

Afvalhulp bij kwetsbare gezinnen, vertaald via strips, stickers en infochies.

30 009 EUR subsidie toegekend in 2015.

tel. 09 378 61 70

info@woonwizjermeetjesland.be

www.woonwizjermeetjesland.be/afvalhulp

Verstaanbare communicatie voor sociale huurders in Gent

WoninGent cvba-so

'Er zijn heel wat onderwerpen waarover sociale huisvestingsmaatschappijen met hun bewoners communiceren zoals de complexe wetgeving rond sociaal huren, het onderhoud en herstel van hun sociale woning of het gebouw, leefbaarheid en samenwonen... Wij willen dit verstaanbaar maken voor onze kwetsbare doelgroep.'

Inhoud

De Gentse sociale huisvestingsmaatschappijen WoninGent, Volkshaard, Gentse Haard, Habitare+ (voordien Merelbeekse Sociale Woningen) en ABC willen op een duidelijke manier communiceren met hun sociale (kandidaat-)huurders.

De sociale huisvestingsmaatschappijen willen daarbij rekening houden met het vaak kwetsbare sociale profiel van hun huurders. Een bepaalde groep huurders is ook minder talig. Om hun communicatie nog beter op de wensen en behoeften van (kandidaat-)huurders af te stemmen, besloten de Gentse sociale huisvestingsmaatschappijen beroep te doen op de expertise van de Arteveldehogeschool met het project 'Verstaanbare communicatie voor sociale huurders'.

- Arteveldehogeschool nam tijdens de eerste fase een enquête af bij de sociale huurders. Dit ging door aan de Watersportbaan te Gent omdat vier van de vijf Gentse sociale huisvestingsmaatschappijen zich in de nabijheid van deze wijk bevinden.
- In een volgende fase formuleerde Arteveldehogeschool op basis van de resultaten concrete verbetervoorstellen voor de communicatie.
- De organisatie Wablieft! gaf opleidingen 'Klare Taal' aan medewerkers van de vijf sociale huisvestingsmaatschappijen. De medewerkers kregen toepasbare tips voor toegankelijke communicatie in hun dagelijkse contacten met bewoners en kandidaten.

Betrokken partners

- Arteveldehogeschool: afnemen van de enquête, verwerken van de resultaten en formuleren van adviezen, creatieve voorstellen om de communicatie te verbeteren in functie van de doelgroep.
- Wablieft!: opleidingen klare taal.

Beschikbare expertise

De communicatieverantwoordelijke van WoninGent ontwikkelde op basis van de onderzoeksresultaten een strategisch plan voor externe communicatie. De focus van het plan ligt op goede communicatie met bewoners en kandidaat-huurders. Sindsdien heeft WoninGent volgende zaken gerealiseerd:

- Ontwikkeling van een nieuwe, gebruiksvriendelijke website.
- Ontwikkeling van tal van brochures in klare taal zoals een technisch zakboekje voor de huurders (over het onderhoud en herstel van hun sociale woning), aantrekkelijke en eenvoudige infobrochures voor kandidaten en huurders, een aantrekkelijk en leesbaar reglement van inwendige orde ...
- Publicatie van een bewonersmagazine 'WijsWonen'.
- Aanpassing van brieven en andere communicatie in klare taal.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

WoninGent kreeg 3870 EUR subsidie in 2013. De middelen zijn aangewend om het onderzoek te financieren.

ADRES PROJECT

WoninGent cvba-so - Lange Steenstraat 54 - 9000 Gent

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Griet Van de Kerckhove
tel. 09 235 99 24
griet.vandekerckhove@woningent.be

WEBSITE

www.woningent.be

Gelijkaardig project

Som VZW

Afvalhulp bij kwetsbare gezinnen, vertaald via strips, stickers en infofiches.

30 009 EUR subsidie toegekend in 2015.

tel. 09 378 61 70
info@woonwijzermeetjesland.be

www.woonwijzermeetjesland.be/afvalhulp

CLT (Community Land Trust) Gent Samenlevingsopbouw Gent vzw/CLT Gent vzw

'Gent kent zoals alle centrumsteden heel wat woonproblemen. Wij zijn van mening dat er nood is aan alternatieve oplossingen en meer gedeelde woonvormen. We willen woonoplossingen uitwerken, samen met de mensen zelf, wat doorgaans erg moeilijk is. Na een prospectie in samenwerking met collega's uit Brussel en enkele woonexperts vanuit Stad Gent, besloten we het Amerikaanse 'community land trust'-model naar Gent en Brussel te halen.'

Inhoud

De CLT maakt wonen op een innovatieve manier betaalbaar door grond en woning te scheiden. Mensen kopen enkel de woning. De grond (of 'Land', de 'L' in CLT) blijft in handen van de 'trust' (de 'T' in CLT). De overheid, het middenveld en de bewoners beheren de grond samen, democratisch op lange termijn. Zo worden de gronden ook de plaats waar toekomstige generaties betaalbaar zullen wonen. De 'C' in CLT staat voor community. Alles wat de CLT doet, doet ze samen met de bewoners en de buurt. Een CLT zorgt voor wonen, maar zet daarenboven in op 'samenwonen' en 'samenleven'. De finale doelstellingen zijn:

- woonzekerheid bieden in betaalbare en kwaliteitsvolle woningen.
- empowerment en responsabilisering van de gezinnen (kandidaat gezinnen uit kansengroepen).
- ontwikkelen van een vernieuwend, sociaal woonmodel.

Er waren in Vlaanderen nog geen CLT's. CLT Gent is pionier op uiteenlopende vlakken:

- CLT Gent zette de juiste structuren op: vzw, een 'trust' en VME of vereniging van mede-eigenaars.
- De verkoop van een woning zonder grond blijft een juridische uitdaging. CLT Gent zoekt naar de gepaste juridische omkadering. Enkele concrete vragen die voorliggen:
 - Wat zijn de rechten en plichten van de CLT-bewoners? Bijvoorbeeld: mag je je woning verhuren?
 - Aan welke prijs kan de koper de woning in de toekomst opnieuw verkopen? Kan de CLT een bedrag innen bij de herverkoop? Zo ja, hoe bepalen we dat bedrag?
 - Hoeveel zullen de bewoners moeten sparen voor grote herstellingswerken?
 - Zal een kandidaat-koper een woning moeten kopen met exact het aantal kamers die hij/zij nu nodig heeft (rationele bezetting), of zal hij/zij een kamer extra kunnen aanvragen?

Stad Gent stelde intussen een stuk grond beschikbaar in Meulestede. Daar komen tegen 2022 de eerste 34 CLT-woningen van Vlaanderen.

Knelpunten

- In Brussel gaf het Brussels Gewest CLT Brussel een plek in de Brusselse Huisvestingscode en voorzag het een opstartsubsidie. Gent kent een minder vliegende start. Door de beslissing van de Vlaamse Regering op 12 januari 2018 krijgt het project wel tal van uitzonderingen op de Vlaamse regelgeving als Proefomgeving experimentele woonvormen.
- Het vinden van een geschikte grond: CLT Gent start op rondom één concreet koopproject in Muide-Meulestede. Het is een uitdaging om vanuit een 'woonproject', de onderbouw van een heuse woonactor op te zetten. Om de expertise aan te trekken die hiervoor nodig is, ging de vzw op zoek naar partnerschappen en specifiek hiervoor geschikte (kleinere) subsidiekanalen.
- Juridisch: In de schoot van de provincie is de werkgroep regelgeving in het leven geroepen, waarin ook Stad Gent en experts vanuit Wonen-Vlaanderen zetelen om voorstellen af te toetsen.
- Inschatten financiële totaalplaatje: De financiële werkgroep kwam geregeld samen en werd ondersteund door I-Propeller om het businessplan en het financieel plan van Hefboom uit de blauwdruk (2012) te verfijnen.

Betrokken partners

- Samenlevingsopbouw Gent vzw
- Vzw SIVI
- Domus Mundi
- Vlaams CLT-Platform
- Stad Gent
- WoninGent
- Sogent
- OCMW Gent

Beschikbare expertise

Samenlevingsopbouw Gent beschikt over volgende expertise:

- De Blauwdruk of haalbaarheidsstudie van 2012
- Publicatie 'Stapstenen tussen Huur en Koop' naar aanleiding van de internationale CLT-ontmoeting in 2013 en 2014 (met bezoek en uitwisseling van VS-experts).
- Statuten stichting en vzw.
- Recht van opstal (2019).
- Dampoort-knapt-op-publicatie.
- CLT-draaiboek (2019).
- Ervaringen en expertise uit het traject met de bewoners en partners.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

CLT ontving de laatste 6 jaar via verschillende reglementen een subsidie van 236 374 EUR. In een eerste fase zorgde de subsidie van de Provincie Oost-Vlaanderen voor personeelondersteuning om tot de concrete uitwerking van de bovenbouw te komen. In een tweede fase ging steun naar het lanceren van de Stichting en inbreng van expertise. In de derde fase richt de steun zich op het versterken van de financiële onderbouw voor CLT-koop in Meulestede, Gent.

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Frank Vandepitte
tel. 0488 90 08 49
frank.vandepitte@samenlevingsopbouw.be

WEBSITE

www.cltgent.be

ANDERE LINKEN, BROCHURES, FILMPJES

- Presentaties van de startconferentie op 23-24 mei 2018
<http://www.nweurope.eu/projects/project-search/shicc-sustainable-housing-for-inclusive-and-cohesive-cities>
- Voor de Blauwdruk (2012)
<http://cltgent.be/documentatie/blauwdruk>
- Stapstenen tussen huur en koop (2013)
<http://cltgent.be/documentatie/stapstenen>
- Brochure Dampoort Knapt OP! (2016)
<http://cltgent.be/brochure-dampoort-knapt-op>
- Onderbouw van 'sociale stadsvernieuwing' en 'community-werking'
<http://cltgent.be/stadsvernieuwing>

Cauterhoek, Buurt voor het Leven Gewestelijke Maatschappij voor Huisvesting

'In 2016 selecteerde het Lerend Netwerk Duurzame Wijken de Cauterhoek te Kruikebe voor een begeleidingsproject in kader van de oproep "Verduurzaming voor naaorlogse wijken".'

Inhoud van het project

Het projectgebied Cauterhoek dateert van na 1980 en is gemengd: vrijstaande en rijhuizen, één- en meergezinswoningen, privé en sociaal. Hoe kan deze wijk vanuit verschillende invalshoeken zoals ruimtelijke planning, mobiliteit, energie, water en groen, welzijn ... toch duurzamer worden? In dit project kijkt men verder dan de huidige '2020-norm'.

Concreet streeft het project naar het volgende:

- Realiseren sociaal en duurzaam nieuwbouwproject (60 appartementen).
- Vermindering CO₂-uitstoot.
- Verbetering bestaande groen/blauwe structuur.
- Verbetering mobiliteit.
- Buurt voor het Leven: gezonde sociale mix.

Knelpunten

Het moeilijkste knelpunt is de ondersteuning, het feedback geven en blijven motiveren van de ambassadeurs. Het projectgebied omvat ruim 500 huishoudens en circa 1200 inwoners, verdeeld over sociale en private woningen. Bij de kick-off op 21 april 2017 hebben een aantal gemotiveerde buurtbewoners zich aangemeld als ambassadeur om samen met het projectteam de verschillende pijlers verder vorm te geven.

Betrokken partners

- Lerend Netwerk Duurzame wijken gecoördineerd door het Vlaams Instituut voor Bio-Ecologisch bouwen en wonen (VIBE), in opdracht van de Vlaamse Overheid.
- Gemeente Kruikebe.
- Interwaas: ondersteuning Waasland Klimaatland.
- Regionaal Landschap Schelde-Durme.

Beschikbare expertise

De projecthouders kunnen bij de Cauterhoek terecht voor informatie over:

- 31 BEN - appartementen (bijna-energie neutraal): meer dan de huidige norm van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW).
- Selectie stroomversnellers (Vlaamse Overheid): plaatsing LED-verlichting in individuele sociale huurwoningen.
- Aanstelling studie bureau S-Bilt.
- Uitwerking ontwikkeling volkstuinten.

Aanwending subsidie Provincie Oost-Vlaanderen

De Gewestelijke Maatschappij voor Huisvesting ontving 44.525 EUR subsidie in 2017.

De subsidie is aangewend voor de begeleiding van de opstart van het project door een communicatiebureau, voor personeelsinzet en communicatiemiddelen.

ADRES PROJECT

Cauterhoek – 9150 Kruikebe

CONTACTGEGEVENS AANVRAGER/PROJECTSCHRIJVER

Fabio Weyers
fabio.weyers@gmhbeveren.be

WEBSITE

www.kruikebe.be/thema/2309/cauterhoek-buurt-voor-het-leven

Provincie Oost-Vlaanderen
Dienst Wonen
W. Wilsonplein 2
9000 Gent

www.oost-vlaanderen.be